

Organizacija i nadležnost državnih sudova

Anđelija Tasić

-
- Zakon o parničnom postupku
 - Zakon o uređenju sudova

Organizacija državnih sudova:

- Sudovi opšte i
- Sudovi posebne nadležnosti

Vrhovni kasacioni sud

Apelacioni sud

4- Niš,
Beograd, Novi
Sad, Kragujevac

Viši sud

Nadležan u
prvom i drugom
stepenu

25

Osnovni sud

Nadležan u
prvom stepenu

67

Sudske jedinice

Sudovi posebne nadležnosti:

- Privredni
- Privredni apelacioni sud

Stvarna nadležnost

Četiri kriterijuma

Predmet
spora
(kauzalni ili
objektivni
kriterijum)

Vrednost
predmeta
spora
(vrednosni
kriterijum –
da li se može
izjaviti
revizija)

Ličnost
procesnih
subjekata
(personalni
kriterijum)

Atrakcioni
kriterijum
(kod jednog
suda se već
vodi neki
postupak)

Prvostepeni sud

- U prvom stepenu je, po pravilu, nadležan osnovni sud.
- Izuzetno, u prvom stepenu sudi viši sud (paternitetske i maternitetske parnice, antidiskriminacione parnice, medijske i parnice iz autorskih prava – samo Viši sud u Beogradu)

Da li smatrate da je ovo dobro rešenje?

- Apelacioni sud – rešavanje sukoba nadležnosti nižih sudova i delegacija nadležnosti
- Vrhovni kasacioni sud-vanredni pravni lekovi, sukob zakona i delegacija nadležnosti

Drugostepeni sud

Drugi stepen:

- Viši sud odlučuje o žalbama na rešenja, na presude o sporovima male vrednosti i u vanparničnim stvarima
- Apelacioni sud odlučuje o žalbama na presudu osnovnih sudova

- Mesna nadležnost

Određuje se koji će stvarno nadležni sud postupati u konkretnoj pravnoj stvari

- Pravila o opštoj mesnoj nadležnosti:

Sud na čijem je području prebivalište, boravište ili
sedište tuženog

Pravila o posebnoj mesnoj nadležnosti:

- Ekskluzivna (svojina, državina)
- Elektivna (zakonsko izdržavanje, vanugovorna odgovornost za štetu)

- Funkcionalna nadležnost

Nadležnost različitih sudova za razne poslove u istoj stvari

- Katica Petrović iz Beograda odlučila je da pokrene parnicu za poništaj ugovora o doživotnom izdržavanju protiv Mateje Lazića iz Novog Pazara. Tužbu će podići pred _____ (stvarna nadležnost) jer _____ (naziv zakona) nisu propisana posebna pravila o stvarnoj nadležnosti. U slučaju da se Mateja Lazić preseli u Niš, mesno će biti nadležan sud u _____, a na osnovu pravila _____. Ukoliko budu ispunjeni uslovi za izjavljivanje revizije, o njoj će odlučiti _____ (naziv suda), kao najviši sud u zemlji.